

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان قاضی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۲۵۴۸
توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم
تلفن: ۴۴۵۲۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

دوشنبه ۲۱ فروردین ۱۴۰۲ • ۱۹ رمضان ۱۴۴۴ • ۱۰ آوریل ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۲۸ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۰۶ • اذان مغرب ۱۸:۵۱
اذان صبح فردا ۴:۱۱ • طلوع آفتاب ۵:۳۸

شترت

دیالوگ روز

سریال امام علی (ع) - داود میرباقری - ۱۳۷۰

عمار (بهرام زند): سری به چادر علی بنز مالک (داریوش ارجمند): می‌ترسم حرفی بزنم و او را مکدر کنم
عمار: مالک، علی بیش از همه ما تورا دوست دارد

مالک: ای کاش قادر بودم علی را به روزگاری ببرم که مردمش قدر همچون او را می‌دانستند

عمار: می‌رود مالک، می‌رود، تا دنیا دبناست، چشم بنی‌آدم دنبال علی می‌گردد.

تحلیل

شورای عالی امنیت ملی نهاد موازی یا مکمل

حمیدرضا اکبرپور*

یکی از نکات قابل توجه درخصوص رویدادهای اخیر، ورود قدرتمند شورای امنیت ملی و در راس آن، دبیر شورای امنیت ملی برای حل‌وفصل مسائل منطقه‌ای ایران با همسایگانش است. در نگاه اول نوعی موازی‌کاری؛ بیش از هر چیز خود را نمایان می‌کند. بر همین اساس برخی از تحلیلگران این تداخل عمل شورای امنیت ملی با وزارت خارجه را نپسندیده و بدعت نابجاری دانسته‌اند. اینکه نهاد‌های تخصصی در هر حوزه باید میدان‌دار باشند، بدون اختلاف نظر، پذیرفته شده است. اما کجگاهی دستگاه مربوطه به دلایل داخلی و خارجی دچار رخوت، رکود و یا نوعی از انسداد می‌شود که به‌طور عملی، قدرت مانور را از آن نهاد تخصصی می‌گیرد. با گذشت قریب به ۲۰ ماه از عمر دولت سیزدهم، آنچه مشخص است، این است که دستگاه دیپلماسی نتوانسته در پرونده‌های مهمی که پیش‌روی آن بود به موفقیتی دست یابد. در برجام که مهم‌ترین پرونده روی میز وزارت خارجه است نه‌تنها موفقیتی حاصل نشد بلکه به نوعی شاعد عقیدگرم هم بودیم. در پرونده مسائل منطقه‌ای که بنسب اصلی مانور دستگاه وزارت خارجه دولت سیزدهم بود و اساس فعالیت خود را بر رویکرد تعامل با همسایگان گذاشته بود، عملاً با نوعی درجازدن مواجه بودیم. هرچند نشست‌های متعددی با عربستان برگزار شد اما خروجی ملموسی نداشت، حتی در برخی موارد مانند آذربایجان شاهد افزایش تنش‌ها نیز بودیم. بنابراین در زمانی که دستگاه وزارت خارجه این‌چنین به بی‌نست خورده است و از سوی دیگر، موارد بسیاری ایران را تهدید می‌کرد، ضروری بود که نهادی با اختیارات بیشتر، عمل‌گرایی افزون‌تر و در سطوح بالاتر ورود کند. در ساختار فعلی ایران، مناسب‌ترین نهاد، شورای امنیت ملی است که به نوعی اتاق فکر حکومت است. حتی می‌توان به نتیجه رسیدن توافق یکن میان ایران و عربستان را هم ناشی از همین خصوصیات ویژه این نهاد دانست. چراکه طرف‌های مقابل با درک موقعیت و منزلت این نهاد ایرانی، آن را نشانده‌ای از جدیت ایران در به نتیجه رسیدن مسائل مورد اختلاف تفسیر می‌کنند. طرف ایرانی نیز به این درک رسیده است که برای اعتمادسازی باید در بالاترین سطح ممکن ورود کند. ادامه سفرهای دبیر شورای امنیت ملی به امارات و سپس عراق را هم می‌توان در راستای همین درک دوطرفه برای حل‌وفصل اختلافات منطقه‌ای دانست.

البته باید عنوان داشت‌که این‌گونه موازی‌کاری‌های مقطعی، مختص ایران نیست. نمونه‌های خارجی متعددی وجود دارد که شاید بهترین آن، دیپلماسی سلطنتی بریتانیا در مواردی است که نهاد اجرایی و دستگاه سیاست خارجی این کشور به انسداد رسیده است. از جمله سفر ویژه ملکه الیزابت به غنا و رقص معروفش با قوم نگرومه، رئیس‌جمهور وقت غنا در سال ۱۹۶۱ میلادی که منجر به ماندن این کشور در اتحادیه کشورهای مشترک‌المنافع پس از استقلال شد. همچنین به نوعی تعدیل‌کننده تمایلی بود که این کشور را به سمت شوروی سوق می‌داد. نمونه دیگر در نقش برننگ ملکه بریتانیا در تحکیم روابط بریتانیا و ایالات متحده در طول سال‌های پس از جنگ جهانی دوم بود. روابطی که گاه بسیار پرتنش بود اما ظرفیت سیاسی نهاد سلطنت و شخص ملکه باعث می‌شد که سطح روابط گاست نشود. این امر از طریق ارتباط گرم ملکه با ۱۳ رئیس‌جمهور ایالات متحده طی هفت دهه سلطنتش نهادینه شد. سایر اعضای خانواده سلطنتی نیز سهم بسزایی در رفع بی‌بستگی‌ها و ایجاد گشایش‌های سیاسی بر عهده داشتند. ازجمله پرنسس دایانا که در سفر با شاهزاده چارلز به استرالیا در سال ۱۹۸۳ میلادی، توانست بار دیگر توجه جامعه استرالیایی را به نهاد سلطنت به عنوان نقطه اشتراک دو ملت بریتانیا و استرالیا جلب کند.
در حالی بود که موج جمهوری خواهی در استرالیا به شکل پررنگی در جریان بود اما با این سفر سلطنتی به استرالیا، عملاً خروج استرالیا از قیمومیت پادشاهی مشروطه ملکه بریتانیا علی‌رغم اصلاحات وارده از سوی جمهوری خواهان استرالیایی، منتفی شد. در مجموع، تجربه استفاده از نهاد‌های موازی کجگاه بسیار راهگشاست. حتی ممکن است دستگاه متولی و تخصصی خود متقاضی ورود نهاد موازی نشود تا به نوعی موقعیت‌ها و کانال‌های جدید ارتباطی را فراهم کند. اما نکته اساسی این است که این مقوله باید بسیار محدود و در معدود مواردی استفاده شود. چراکه موجب وهن دستگاه متولی و متخصص اصلی (وزارت امور خارجه) می‌شود و از سوی دیگر، اثرگذاری خاص و ویژه نهاد موازی (شورای امنیت ملی) را در سایر موارد کاهش می‌دهد.

پژوهشگر میهمان پژوهشکده مطالعات استراتژیک خاورمیانه

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

تعیین نرخ جدید دیه و پیامدهای آن

هنگفتی بابت تمدید بیمه‌نامه به مالکان خودرو و موتورسیکلت تحمیل کند.

با همین افزایش، بیمه‌نامه‌هایی که پس از سال جدید دارای اعتبار هستند، نیازمند الحاقیه با توجه به افزایش نرخ دیه خواهند بود.

اما از سوی دیگر، فرد خسارت‌دیده استحقاق دریافت خسارات واقعی خود را دارد. اینکه تنها بنا بر ملاحظه محکومان به پرداخت دیه باشد، حق زیان‌دیدگان تضییع خواهد شد؛ به‌ویژه که موضوع برائت شرعی مقصر نیز در میان است. همیشه شایعانی مطرح است که شرکت‌های بزرگ بیمه ذی‌نفع در تعیین نرخ دیه هستند و حتی گفته شده با پرورش یا واردات شتر، در تلاش برای کاهش مبلغ دیه هستند. البته چند سالی است که نهادهی با عنوان «ستاد مردمی رسیدگی به امور دیه و کمک به زندانیان نیازمند» به‌عنوان مؤسسه خیریه غیرتجاری و غیرانتفاعی در جهت کمک به محکومان دیه برآمده است. در اساسنامه و در بخش راهبردهای ستاد دیه می‌خوانیم: «هدف ستاد دیه در حوزه آزادی زندانیان و کمک به محکومان قطعی در جرائم غیرعمدی و محکومیت‌های قطعی مالی ناشی از تسبیب و موجب صَمان و دیگر عقود مدنی است.
مرتكبین جرائم عمدی به کلی از حوزه شمول فعالیت‌های ستاد دیه خارج‌اند. در محکومیت‌های حقوقی مستند به چک، تحقیقات مضاعفی اعمال خواهد شد.»

در شریعت اسلام (و قوانین کیفری ما که ترجمه شرع محسوب می‌شوند) دیه علاوه بر خسارت، مجازات نیز تلقی شده و دارای هر دو جنبه است. میزان افزایش و کاهش آن، در میزان مجازات نیز اثر گذار خواهد بود. افزایش نرخ دیه در ابتدای سال امری طبیعی و تکلیفی قانونی بر دوش رئیس قوه قضائیه است، اما انتظار می‌رود همان‌گونه که در قانون به واژه «تفصیل» اشاره شده است، در بخش‌نامه صرفاً به بیان مبلغ اکتفا نشود و مبانی و نحوه تعیین نیز به اطلاع افکار عمومی برسد.

تمام‌وقت روی پروژه‌های بردشودسته‌نا فعالیت می‌کند؛ اما از حامیان توسعه هوش مصنوعی است و این فناوری را به اندازه اینترنِت یا گوشی‌های همراه انقلابی می‌داند. او در پستی که یک روز قبل از انتشار این نامه نوشته شده بود، گفت باور دارد که هوش مصنوعی می‌تواند بخشی از نابرابری‌های جهان را برطرف کند.
گیتس همچنین درباره این نامه می‌گوید که اجرای جزئیات توقف کار روی هوش مصنوعی بسیار پیچیده خواهد بود؛ «واقعاً متوجه نمی‌شوم که چه کسانی باید کار خود را متوقف کنند و آیا همه کشورهای جهان یا توقف توسعه موافقت می‌کنند؟ چرا باید کارهای خود را متوقف کنند؟ ولی نظرات مختلفی دراین‌باره وجود دارد.»

نامه‌ای که هفته گذشته خطاب به آزمایشگاه‌های هوش مصنوعی منتشر شد، ظاهراً از سوی «استیو وزنیاک»، هم‌بنیان‌گذار پینترست، مدیرعامل Stability AI، مدیرعامل کئی ایمیج و جمعی از استادان دانشگاه‌ها امضا شده است.
این نامه می‌گوید فناوری هوش مصنوعی

● تهران کردی شبانه با حلول ماه مبارک رمضان برطرف‌دار می‌شود. سی تیر هم به‌عنوان نخستین و معروف‌ترین خیابان سنگ‌فرش تهران که با انواع دکه‌های غذای خیابانی‌با پذیرای شهروندان است. عکس: فاطمه عموزاد/فارس

یادداشت

مجازات خارج از چارچوب «بدحجابی» نیازمند قانون است

مدتی است مقوله رعایت حجاب شرعی به‌عنوان یکی از چالش‌ها و دغدغه‌ها با فراز و نشیب گسترده‌ای همراه شده است. در حال حاضر نیز هر روز شاهد اظهارنظرها و اخبار متعددی در حوزه حجاب از سوی دولتمردان و افراد صاحب‌منصب هستیم.

بر اساس قوانین موضوعه فعلی کشور، افراد بدحجاب بر مبنای حکم مقرر در تبصره ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) به مجازات جزای نقدی تا یک میلیون تومان (درجه ۸) که از سبک‌ترین میزان مجازات‌هاست محکوم می‌شوند. رسیدگی به این اتهام در صلاحیت مستقیم دادگاه‌های کیفری ۲ است و ضابطان دادگستری و سایر عوامل دولتی حق هیچ‌گونه مداخله‌ای در تعیین مجازات افرادی که مرتکب این بزه شده‌اند، ندارند. همچنین هیچ مقرره قانونی دیگری نیز در حال حاضر درباره مجازات افراد کم‌حجاب در قوانین موضوعه کشور وجود ندارد.

اما فضای فعلی کشور به نوعی است که عده‌ای از افراد که در مواردی دارای مخاطب و وجهه اجتماعی هستند، تغییر مختلفی را در مورد مجازات کشف حجاب شرعی مطرح می‌کنند. برخی نمایندگان محترم مجلس از تدوین طرح‌هایی با مجازات نقدی تا سه میلیارد تومان صحبت می‌کنند و برخی از استادان‌را با ورود در فضای پرویوگانندای سیاسی خود، با صدور دستورات و نامه‌هایی که خارج از اختیار و صلاحیت خود است، تقاضای عدم ارائه خدمات اجتماعی به افراد کم‌حجاب را کرده‌اند.

هیچ‌یک از این اقدامات مستند به قانون نیست و هیچ مقرراتی درباره ممانعت از ارائه خدمات اجتماعی و محرومیت از حقوق مدنی شهروندان وجود ندارد. هر اقدامی در راستای جرم مشهود یا غیرمشهود کشف حجاب که به اطلاع ضابطان قضائی می‌رسد، می‌بایست از طریق سازوکار قانون آیین دادرسی کیفری به عرض مقامات قضائی جهت کسب تکلیف برسد.

بر اساس ماده ۴ قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر، آحاد مردم در مقام نهی از منکر فقط در حد توصیه لسانی و گفتاری مجاز به نهی از منکر هستند؛ بنابراین رفتارهای خارج از چارچوب قانون همچون مجازات شخصی یا درگیری با مخاطبان و اقدامات عملی، تجاوز از حیطه قانون محسوب شده و حسب مورد خود جرم تلقی و از نظر شرعی نیز گناه محسوب می‌شود. اما نکته مهم‌تری که متأسفانه مستمسک بهره‌برداری قرار گرفته است، مجازات افراد کم‌حجاب تحت عنوان اتهامی تشویق به فساد است. کم‌حجابی جرمی واحد و با مجازات مشخص است؛ آنچه ابزار تمسک قرار گرفته است، مجازات افراد بی‌حجاب با توسل به بند دوم ماده ۶۳۹ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) تحت عنوان اتهامی تشویق به فساد ممکن و میسر نیست.

منظور از واژه فساد در بند دوم ماده مذکور، جرائم خاص جنسی است و منصرف از بی‌حجابی است. از طرفی بر اساس بند الف ماده ۱۲۶ قانون مجازات اسلامی، ماهیت تشویق به ارتکاب جرم، معاونت در جرم است که تکلیف مجازات شخص معاون جرم در بند ت ماده ۱۲۷ قانون مجازات اسلامی تحت عنوان مجازاتی سبک‌تر مشخص شده است.

چطور ممکن است شخص بدحجاب محکوم به جزای نقدی شود و شخصی که تشویق به بدحجابی کرده است به‌عنوان معاون جرم محکوم به یک تا ۱۰ سال حبس شود؟! در نتیجه این استدلال که فرد فاقد حجاب شرعی را بتوان از مصادیق تشویق به فساد تلقی کرد، با عنایت به موارد ذکرشده، فاقد محمل قانونی است.

علاقه‌مندان قرار داده بودند.

به نظر می‌رسد که مسدودکردن حساب‌های کاربری چت جی‌پی‌تی به شکل گسترده از حدود یک هفته پیش آغاز شده است؛ اما این مسئله برای اکانت‌های ساخته‌شده با شماره‌های آسیایی بیشتر به چشم می‌خورد. بعضی از کاربران به طور کلی دسترسی به اکانت خود را از دست داده‌اند؛ درحالی‌که برخی دیگر، مشکلات مرتبط با اشتراک پولنی را تجربه می‌کنند.

تعدادی از افراد ادعا دارند که حساب‌هایی که به شکل گروهی ثبت شده‌اند، بیشتر در معرض مسدودسازی قرار دارند. همچنین منقضی‌شدن دسترسی رایگان به API Key یکی دیگر از مواردی است که می‌تواند موجب بروز مشکل مذکور شده باشد.

معایب

فراز از اینکه این ربات چت یک ابزار بسیار قدرتمند و مفید است که در بسیاری از زمینه‌های مختلف می‌تواند استفاده شود؛ با این حال برخی معایب را داراست؛ ازجمله اینکه هنوز اطلاعات سوال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ چندان به آن اضافه نشده است. برخی دیگر از معایب این چت‌بات

^[1] به نظر می‌رسد که مسدودکردن حساب‌های کاربری چت جی‌پی‌تی به شکل گسترده از حدود یک هفته پیش آغاز شده است؛ اما این مسئله برای اکانت‌های ساخته‌شده با شماره‌های آسیایی بیشتر به چشم می‌خورد

^[2] تعدادی از افراد ادعا دارند که حساب‌هایی که به شکل گروهی ثبت شده‌اند، بیشتر در معرض مسدودسازی قرار دارند

^[3] همچنین منقضی‌شدن دسترسی رایگان به API Key یکی دیگر از مواردی است که می‌تواند موجب بروز مشکل مذکور شده باشد